

De Blauwe Appels
van Rennes-le-Château

Jaarlijks kunnen zich vreemde fenomenen voordoen tijdens Pomes Bleues in het Franse Rennes-le-Château. Op die dag speelt de zon met licht in de kerk via de glas-in-loodramen, waardoor de stralen drie prachtige blauwe cirkels op de kerkmuur laten verschijnen. Deze *blauwe appels* tonen zich te midden van andere, kleurige projecties. De appels ontstaan in de linkerhoek van de kerk en reizen van daaruit naar het altaar waar ze vervolgens verdwijnen. Dit fenomeen kan alleen op 17 januari worden waargenomen en ParaVisie Magazine was er dit keer bij!

TEKST: MONIQUE HENDRIKS

Mijn man en ik kuieren gewapend met camera's over de keien van de bochtige, smalle straatjes die Rennes-le-Château rijk is. Onze missie is het bijwonen van het bijzondere *Pomes Bleues*. Ik hoop in het kerkje een goede plek te bemachtigen en mijn zintuigen staan op scherp. Ik wil dat mysterie zien en voelen. Ik wil kijken wat het met me doet. En ik wil het beleven met alle vezels in mijn lijf. We besluiten dat we in de kerk ieder op een andere plek zullen gaan staan, zodat we méér kans hebben om een reflectie van dit goddelijke fruit uit de tuin van Eden óf iets anders bijzonders vast te leggen op de gevoelige plaat. En we zullen onze vriend Kai Lilliendal in de gaten houden. Hij filmde hier in 2012 een projectie van een Egyptische Ankh die ontstond boven Jezus' hoofd. Kai heeft ervaring met dit fenomeen en weet precies waar je moet kijken.

'Deze plaats is verschrikkelijk'

Sinds we in 2017 naar de Franse Pyreneeën zijn geëmigreerd, bezoeken we regelmatig dit bijzondere plekje en zijn we ook telkens op 17 januari aanwezig in de kerk. Tot op heden hebben we nog niets gezien van de lichtfenomenen op de kerkmuren. De eerdere jaren was het te slecht weer, waardoor de zon haar stralen niet tussen de donkere wolken door kon laten piepen. Deze keer is de weersverwachting ook niet bijster goed, maar een letterlijk lichtpuntje is dat de zon zich vandaag wel af en toe toont. We hebben nu ook meer kans om iets te zien, omdat de oude eik is gekapt die voor de kerk groeide. Dat was natuurlijk erg jammer voor de eik, maar het besluit daartoe heeft de burgemeester genomen omdat de wortels de kerkmuren vernielden. De glas-in-loodramen

zijn daardoor vrij van blokkades en één geel straaltje kan al genoeg zijn om een glimp van de blauwe appels op te vangen... De klok slaat tien uur en het is redelijk druk in het dorp. Voor de kerk staan hoge, ijzeren hekken en er is nogal wat consternatie. Het pad voor de kerk wordt geasfalteerd door werkmannen met een grote tandemwals, waardoor niemand het gebouw in kan. Naast me hoor ik fluisteren dat dat expres vandaag gedaan wordt om bezoekers de toegang te belemmeren. Ook die oude eik, die al jaren geleden gekapt moest worden, is veel te lang blijven staan. Enkele wachtenden concluderen dat *men* vooral wil dat mensen de vreemde fenomenen vergeten die zich hier kunnen afspelen. We kussen wat bekenden en staren dan net zoals de rest naar de geopende kerkdeur waarboven op het timpaan de tekst *terribilis est locus iste* prijkt, een zin die vertaald kan worden in: 'Deze plaats is verschrikkelijk'. Niemand laat zich weerhouden door die woorden. We willen allemaal naar binnen en het liefst zo snel mogelijk!

Geheimen

Een spannend relaas dat aan deze kerk kleeft, heeft onder andere te maken met een dorpspriester met de naam Bérenger Saunière (1852-1917) die hier een vondst deed waardoor hij ineens schatrijk werd. Wat Saunière precies vond, is niet helemaal duidelijk. Perkamenten? Goudstukken? Een schat? Hij liet naast de kerk een villa bouwen, die hij samen met zijn huishoudster en secretaresse Marie Dénarnaud bewoonde, en richtte ook een toren op ter ere van Maria Magdalena, de *Tour Magdala*. Destijds heeft hij ook de kerk opnieuw ingericht. Wat met name de aandacht trekt in dat oude gebouw is een beeld van een gehoornd figuur dat meteen bij binnenkomst zichtbaar is. Dit beeld wordt door de Fransen een *diable* genoemd, een duivel. Over de reden waarom de priester ineens zoveel geld had en dit opmerkelijke beeld in de kerk plaatste, wordt nog steeds druk gespeculeerd. Saunière nam allerlei geheimen mee in het graf. Ook Marie zweeg in alle toonaarden. Voordat ze in 1953 stierf, bezocht ze dagelijks het graf van de priester.

Wonderen met een rauw randje

Ik kan wel begrijpen waarom sommige Fransen liever zwijgen over *Pomes Bleues* en alle verhalen over het enigma van dit dorp zat zijn. Het kan immers soms rare snuiters aantrekken. In 2017, toen het honderd jaar geleden was dat Saunière het aardse had verlaten, werd het blauwe appelfestijn hier uitbundig gevierd. Nadien kregen de festiviteiten een rauw randje, omdat op zondagochtend 23 april 2017, op de dag van de Franse verkiezingen, een terroriste met een zwarte sluier en een Venetiaans masker met wolvenprint de kerk binnensloep. Ze onthoofdde de *diable* bij de ingang, legde er een Koran neer en plaatste de gehoornde kop op het altaar. Aansluitend vernielde ze het reliëf van Maria Magdalena dat in het altaar zit

verwerkt. Ze vertelde de gealarmeerde burgemeester dat ze deze actie uit naam van Syrië had uitgevoerd. Het hele dorp was in rep en roer. Verschillende bewoners waren naar een nabijgelegen grot gevluht en een speciale eenheid van de Franse politie zocht naar mogelijke, in het dorpje geplaatste bommen. Deze ontheiliging van dat wat Rennes-le-Château zo uniek maakt, heeft bewoners en onderzoekers diep in het hart geraakt. De kerk werd in december 2017 opnieuw het mikpunt van vernielingen. Vlak voor Oudejaarsdag groeven vandalen een kuil naast de entree, omdat ze dachten langs die weg een onderaardse kelder te kunnen bereiken. Het is ook niet de eerste keer dat er vernielingen in en nabij de kerk zijn aangericht. In 1984 brak er een glas-in-loodraam door een actie van vandalen, ergens in de jaren zeventig werd het originele Maria Magdalena paneel gestolen en in 1965 blies een gek een deel van het dorp op met dynamiet in de hoop zo een schat te vinden. Met name de gebeurtenissen in 2017 waren aanleiding om in het daaropvolgende jaar tijdens *Pommes Bleues* extra politie in te zetten in Rennes-le-Château.

Lang wachten

Een grinnikende werkmanschuift het hek opzij en grapt dat iedereen hem entree moet betalen. Hij steekt uitdagend zijn hand uit en er wordt gelachen. Mijn man en ik schuifelen achter de meute aan over het verse asfalt. Adem dampt als een witte waas in de kerk waar het altaar van Maria Magdalena is gerestaureerd. De *diable* heeft weer een hoofd gekregen en staat voortaan beschermd achter glas. Daar waar andere jaren altijd pers in overvloed aanwezig was, en we eerder daardoor zelfs te zien waren op de nationale Franse televisie, lopen er nu geen stevige kerels met grote camera's en microfoons. Spotjes bij de kerkbeelden die andere jaren werden uitgedaan, moeten deze keer blijven branden. "Weer zo'n voorbeeld van tegenwerking", moppert een Française, bang dat door dat extra licht de projecties minder goed te zien zullen zijn. De verschijnselen kunnen zich voordoen rond het middaguur, maar dat moet ruim genomen worden. Tussen tien uur 's morgens en half één 's middags kan er van alles gebeuren in de kerk en daarom gaan de gesprekken in beginsel vooral over het weer. Is het helder genoeg? In de verte zijn donkere wolken te zien met tussendoor een beetje zon. En op deze winterdag hoopt iedereen op zon. *Merde, merde!* Hoe is het mogelijk dat het hier in het zuiden zo vaak heerlijk zacht en helder winterweer is en de weergoden ons uitgerekend vandaag niet zo gunstig gezind lijken te zijn... Na al die jaren waarin velen voor niets kwamen opdruiven, hopen de vaste bezoekers nu eindelijk weer eens iets te zien.

De blauwe appels

17 januari is een belangrijke dag in zuidelijk Occitanië. Het is de herdenkingsdag van De Heilige Anthonius van Egypte, in wiens naam de hermitage Saint-Antoine de Galmus werd gesticht door kluisenaars in de grotten van het nabij-

gelegen Saint-Paul-de-Fenouillet. Het is ook de feestdag van de Heilige Roseline, een Kartouizer non die op haar geboortegrond in de Languedoc geëerd wordt. Maar daar hebben de aanwezigen nu niet veel boodschap aan. Zij willen allemaal de lichtwonderen zien en hebben daar zo hun eigen theorieën over. Ik heb daar in de loop der jaren al heel wat over opgevangen. Verschillende volgelingen van Maria Magdalena voelen op dat moment een contact met deze meest favoriete volgeling van Jezus. Er zijn ook aanwezigen die in die blauwe appels de maagd Maria zien vertegenwoordigd, of die – omdat het er drie zijn – ze beschouwen als een weergave die duidt op de heilige Drievuldigheid. Egyptische verbanden met een drie-eenheid worden evenmin geschuwd, mede vanwege dat in 2012 oplichtende Ankh-symbool. Blauwe appels worden ook genoemd in een perkament dat priester Saunière vond in de kerk, want dat bevatte een verborgen code waarin verwezen wordt naar blauwe appels. Deze speciale appels hebben ook andere linken, want ze zouden ook een verwijzing kunnen zijn naar vruchten van de in de Bijbel besproken levensboom die het symbool van onsterfelijkheid is, naar de appel waar Eva van hapte of naar de ster van Bethlehem. In occulte zin zit er in iedere appel een pentagram verborgen. Snijd een appel overdwers door en je krijgt een ster te zien. Het pentagram is een symbool dat hier in de regio belangrijk is geweest en op verschillende kerken staat afgebeeld. En dan is er ook nog een interessante theorie over de Kachina, de blauwe ster van de Hopi-mythologie, die de komst van een nieuwe wereld kan aankondigen en in verband wordt gebracht met een Apocalyps. De blauwe appels zouden dus ook symbool kunnen staan voor deze blauwe ster, die dat moment zal inluiden. En dat heeft dan weer linken met de fameuze Pic de Bugarach, waarop Saunières *Tour Magdala* een formidabel uitzicht biedt. Die al in de oudheid vereerde berg is altijd al de spil geweest in apocalyptische verhalen.

Vormgevers van oud gedachtegoed

Ik moet zeggen dat ik niet zoveel heb met zowel de gangbare kerkelijke leer als met apocalyptische doemdenkerij. De enige reden die ik kan bedenken waarom ik me vaak zo op mijn gemak voel in de oude dorpskerkjes die in deze regio te vinden zijn, is dat de meeste van die gebouwen staan op plekken waar ooit heidense tempels hebben gestaan. Bekend is dat zulke tempels vaak in bossen of op bergen van afgelegen locaties waren gesitueerd. De grond van het kerkje van Rennes-le-Château komt dus in aanmerking om zo'n heidense vereringsplek te zijn geweest. In periodes van bekering tot het katholicisme is dat oude gedachtegoed voor een groot deel verloren gegaan, maar er zijn altijd mensen geweest die bepaalde aspecten van de oude denkers verkapt of onopvallend in stand hebben gehouden. Hebben de vormgevers van de kerk in Rennes-le-Château dat ook gedaan? Hadden zij weet van de religie van de oude Kelten, die geloofden dat de goden zich met name rond het middaguur of omstreeks middernacht konden tonen? Het loopt tegen elven als ik aan de praat raak met een Engelse. We hebben een open gesprek over de geesten van naar de Pyreneeën getrokken druiden die we beiden paranormaal hebben waargenomen. Ze blijkt

in deze regio te zijn gaan wonen vanwege alle sporen die hier te vinden zijn uit onder andere de Gallo-Romeinse tijd. Terwijl een donkere vrouw bij het altaar knielt en de voet begint te zingen, wisselen de Engelse en ik informatie uit over bijzondere druidische plekjes en komen onder andere de Menhir van Counozouls en de Fontaine de Fontestorbes in Belesta ter sprake. En dan wordt het ineens onrustig in de kerk en zie ik handen met mobiele telefoons boven hoofden uitsteken. We staken abrupt ons gesprek.

Licht!

Mijn man staat al te filmen en ik trek haastig de lensdop van mijn camera. Op de muren verschijnen lichtreflecties. Iedereen blikte naar de drie stralende blauwe bollen en naar kleurige bollen die druiventrossen op de muren vormen. Drie blauwe lichten reizen langzaam over het beschilderde stucwerk en vormen met de op de muren geschilderde symbolieken iets dat lijkt op een gecodeerde boodschap. De prachtige kleuren brengen me in vervoering. Het is of iets goddelijks een toverlantaarn heeft aangeknipt. Overal is er ineens van alles te zien en de ene muurprojectie is nog mooier dan de andere. Soms is er even niets meer te zien, maar telkens als de wolken de zon toegang verschaffen, is het meteen weer raak. De ene na de andere foto wordt geknipt en in allerlei talen worden er kreten uitgestoten dat dit fantastisch is. Met kippenvel wals ik door de kerk van plek naar plek om foto's te maken. De tijd glijdt aan me voorbij, terwijl ik me tussen mensen door wurm. Na het oplichten van een boek dat door een beeld van Mattheüs vastgehouden wordt, is het afgelopen. Buiten begint het te gieten, de zon is verdwenen en de donkere wolken hangen inmiddels boven Rennes-le-Château. We zullen vandaag niet meer te zien krijgen hoe de appels het altaar bereiken. Het mooie schouwspel is afgelopen en ik glimlach naar Kai die me zojuist nog had aangewezen waar hij in 2012 het Ankhkruis had zien verschijnen.

Afscheid

Als we de kerk uitlopen, wandelen er net aangekomen mensen over het pad. "Wij komen voor *Pommes Bleues*", zegt een Française. "Moeten we hier zijn?" Iemand naast me reageert en zegt dat ze te laat is en een jaar zal moeten wachten. De vrouw is zichtbaar aangeslagen. "Ik had online gelezen dat het rond één uur zou beginnen, daarom besloot ik zelfs iets eerder te komen." Een man pruilt dat dit wéér zo'n voorbeeld is van tegenwerking. Bij thuiskomst lees ik online dat inderdaad op verschillende plekken gemeld wordt dat de fenomenen veel later plaatshebben dan in werkelijkheid. Of de teleurgestelden volgend jaar zullen terugkomen, is maar de vraag. Zal *Pommes Bleues* ooit vergeten worden? Ik hoop van niet! Ik moet daarbij de woorden terugnemen dat ik enig begrip

Het lichtverschijnsel

kan opbrengen voor hen die dit soort speciale gebeurtenissen liever stillhouden. Juist fenomenen zoals *Pommes Bleues* zouden groots van de daken geschreeuwd moeten worden. Het is formidabel om hier getuige van te zijn en dit met een groep te ervaren, waarbij ieder zijn eigen gedachten mag hebben over wat hij of zij ziet. De christen ziet het licht van God, de vrijmetselaar de opperbouwmeester van het heelal en de heiden een opgelichte sluier. Het maakt niet uit of dit nu een vonkje is zoals dat van de Boeddha-natuur, het oplichten van de Franse meridiaan die ook wel eens *The Rose-line* wordt genoemd of een onderdeel is van een geheimzinnige code van tempeliers. Het mooie is dat gelovigen, deskundigen, nieuwsgierigen en sceptici naast elkaar staan. Slechts een enkeling zal dit magische fenomeen beschouwen als gewoon zonlicht dat door de ramen schijnt. Verschillende aanwezigen zijn schrijvers, die geboeid zijn door de intrigerende verhalen van deze streek en die ook in dit licht een bron van inspiratie vinden. Ze werken theorieën uit waarin *Pommes Bleues* ook een plaats hebben. En in hun hypothesen zijn hoofdrollen weggelegd voor Maria Magdalena, ondergrondse orden, geheimen die het Vaticaan verbergt, kathaarse schatten of paganistisch gedachtegoed. Ik vorm daarop geen uitzondering, want ik ben zelf ook bezig met een boek en het is interessant om met anderen van gedachten te wisselen.

Veel aanwezigen voelden zich, net zoals wij, als door een magneet aangetrokken tot deze regio en zijn daarom naar hier geëmigreerd. Dat is dan ook de reden waarom tijdens *Pommes Bleues* niet alleen Fransen, maar vooral mensen met allerlei nationaliteiten en religies elkaar hier vreedzaam ontmoeten. Het licht van de blauwe appels verbindt! Dat wat zich zichtbaar maakt in het mysterieuze Rennes-le-Château op Blauwe Appeldag brengt ieder toch weer even in contact met dat innerlijke stemmetje dat zegt dat er toch 'iets' is en daarover mogelijk nog wat speculeert. Ik ben dankbaar dat ik er getuige van was en ik kan niet wachten om volgend jaar weer te gaan. En ik hoop nu al dat we dan nog meer zon zullen hebben.

Meer...

Monique Hendriks heeft samen met haar man een kleinschalige vakantie-accommodatie gecreëerd in hartje katharenland in de Franse Pyreneeën. Kijk voor meer informatie op: www.lepetitermite.fr. Een filmpje dat Monique maakte van dit speciale evenement is te zien op: [youtube.com/watch?v=FReLMJ4Mi_A](https://www.youtube.com/watch?v=FReLMJ4Mi_A)